

Verohallinto
PL 325
00052 VERO

Lausunto

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

18.2.2026

Viite / Diaarinumero
U 77/2025 vp

Asia

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Verohallinnon kirjallista asiantuntijalausuntoa U 77/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmään eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi eurooppalaisten yritysloppakoiden perustamisesta.

Lausunto

Kirjallisena lausuntona Eduskunnan talousvaliokunnassa käsiteltävänä olevassa asiassa, esitän Verohallinnon puolesta kunnioittaen seuraavaa.

U-kirjelmän tausta ja keskeiset ehdotukset

Ehdotuksen tarkoitus on luoda yhteinen lainsäädäntö eurooppalaisille yritysloppakkoille (yritysloppakko), joiden avulla taloudelliset toimijat voivat asioida sähköisesti ja rajat ylittävästi julkisen sektorin elimien ja muiden taloudellisten toimijoiden kanssa.

Ehdotuksen tavoitteena on edistää EU:n digitaalisten sisämarkkinoiden toimintaa yksinkertaistamalla ja helpottamalla taloudellisten toimijoiden ja julkisen sektorin elinten välistä sekä taloudellisten toimijoiden välistä asiointia. Erityisesti ehdotuksen tavoitteena on keventää julkisen sektorin elinten ja taloudellisten toimijoiden hallinnollista taakkaa, sujuvoittaa vaatimusten mukaisuuteen liittyviä prosesseja sekä parantaa palvelujen tarjontaa. Tavoitteena on luoda harmonisoitu tapa tunnistausta sähköisesti ja vaihtaa tietoa ja näin estää jäsenmaiden toimien eriytyminen.

Yritysloppakko on digitaalinen ratkaisu, jonka avulla sen omistaja voi turvallisesti säilyttää itseään koskevia tietoja ja sähköisiä todistuksia sekä käyttää niitä erilaisten sähköisten toimenpiteiden tekemiseen. Taloudellisella toimijalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai niiden ryhmää, jotka toimivat kaupallisessa tai ammatillisessa tarkoituksessa liittyen niiden liiketoimintaan tai ammattiin.

Yritysloppakon avulla voi tunnistausta sähköisesti. Yritysloppakon omistaja, eli sen käyttöönnottanut taloudellinen toimija, voi osoittaa luotettavalla tavalla sähköisessä asiointinnassa olevansa juuri se taloudellinen toimija, joka se väittää olevansa. Yritysloppakolla voi tehdä muutetun eIDAS-asetuksen vaatimukset täyttäviä hyväksytyjä sähköisiä allekirjoituksia ja sähköisiä leimoja. Yritysloppakko mahdollistaa erilaisen sähköisten todistusten hallinnoimisen, käyttämisen ja liikkeelle laskemisen. Yritysloppakkoon liittyy myös luotettava viestipalvelu eli muutetun eIDAS-asetuksen mukainen hyväksytty sähköinen rekisteröity jakelupalvelu, jonka avulla voi lähettää

ja vastaanottaa sähköisiä asiakirjoja. Yrityslompakossa voi olla muitakin toiminnallisuuksia, kunhan ne eivät vaaranna yrityslompakon luottamuksellisuutta, eheyttä ja saatavuutta.

Ehdotus ei velvoita jäsenvaltiota tarjoamaan yrityslompakoita. Ehdotus on luonteeltaan mahdollistava ja nojaa markkinaehtoisuuteen. Yrityslompakoiden tarjoamista valvoo sama viranomainen, joka valvoo muutetun eIDAS-asetuksen eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakoita.

Asetusehdotuksen mukaan julkisen sektorin elimillä on velvollisuus hyväksyä eurooppalainen yrityslompakko sähköisessä asiointissa tiettyjen toimenpiteiden tekemiseen, kuten raportointivelvollisuuden täyttämiseen (artikla 16). Julkisen sektorin elimen tulee mahdollistaa sähköinen tunnistaminen, sähköinen allekirjoittaminen ja leimaaminen, asiakirjojen lähettäminen sekä ilmoitusten lähettäminen ja vastaanottaminen. Sähköisen asiointin mahdollistamiseksi säädetään vastaavuusperiaatteesta, jonka mukaan yrityslompakon ydintoimintojen käyttäminen tuottaa saman oikeusvaikutuksen kuin vastaavan toimen suorittaminen henkilökohtaisesti, paperimuodossa tai muulla oikeudellisesti hyväksytyllä tavalla.

Ehdotuksen mukaan yrityslompakkoa voisi yhden taloudellisen toimijan sisällä käytännössä käyttää useampi eri henkilö, joista ehdotuksessa käytetään termiä valtuutettu edustaja. Valtuutetulla edustajalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka toimii yrityslompakon omistajan puolesta ja toteuttaa toimenpiteitä tietyllä yrityslompakolla sen mukaan, mihin yrityslompakon omistaja on henkilön valtuuttanut. Ehdotuksessa ei kuitenkaan varsinaisesti harmonisoida sitä, mitä toimenpiteitä kukin henkilö voi yrityslompakolla toteuttaa ja millä edellytyksillä. Tämä perustuu muuhun sääntelyyn, kuten jäsenvaltioiden kansalliseen sääntelyyn valtuutuksista ja nimenkirjoitusoikeudesta. Yrityslompakossa olisi sisäänrakennettu käyttövaltuuksien hallinta, jolloin taloudellinen toimija voisi itsenäisesti vastata valtuuksien myöntämisestä valtuutetuille edustajille, jotta yrityslompakoiden eri toiminnallisuksia voitaisiin hyödyntää.

Ehdotuksen velvoittavuus

Ehdotus ei velvoita jäsenvaltioita tarjoamaan yrityslompakoita, mutta velvoittaa julkisen sektorin elimiä hyväksymään yrityslompakot sähköisessä asiointissa tiettyjen toimenpiteiden tekemiseen. Yrityslompakoiden tarjoamisen perustuessa markkinaehtoisuuteen, niiden käytön alkamisen ajankohta ja yleistyminen jäävät epäselväksi. Julkisen sektorin toimijoiden osalta tämä aiheuttaa haasteita määrittää yrityslompakoiden käytön hyväksymistä ja oman lompakon käyttöönottoa koskevan velvollisuuden ajankohtaa. Kansallisesti tunnistautumista ja valtuutusta koskien on käytössä keskitetty menettely. Yrityslompakon käytön hyväksymistä tunnistamiseen ja valtuuttamiseen koskeva paine kohdistuneekin ennen kaikkea keskitettyä ratkaisua tuottavalle Digi- ja väestötietovirastolle.

Jos julkisen sektorin velvoittavuutta tulkitaan mahdollisimman laaja-alaisesti, se voi tarkoittaa sitä, että tietoja alettaisiin vastaanottamaan myös ei-rakenteisena eli eikoneluettavana tietona (eli pdf-dokumentteina). Tämä aiheuttaisi manuaalista työtä, päällekkäisiä järjestelmiä ja kanavia, merkittäviä kustannuksia sekä ennen kaikkea askelia taaksepäin digitalisaatiokehityksessä.

Verohallinnon näkemyksen mukaan velvoittavuutta, jossa edellytetään, että eurooppalaisella yrityslompakolla asioiminen tulisi mahdollistaa tilanteissa, joissa on kyse taloudellista toimijaa koskevan raportointivelvollisuuden täyttämisestä tai muista hallinnollisen menettelyn vaatimuksista (artikla 16), tulisi tarkentaa ja rajata sekä huomioida jäsenmaissa jo olemassa olevat digitaaliset asiointipalvelut.

Verohallinnon näkemys on, että yrityslompakon velvoittavuuden tulisi rajoittua tilanteisiin, joissa viranomaisasiointissa tarvitaan nimenomaisesti virallisia, viranomaisen ennalta määrittelemiä ja varmennettuja asiakirjoja, kuten lupia, rekisteritietoja tai valtuuksia. Komission ehdotuksen tavoitteena on mahdollistaa oikeudellisesti sitovien todisteiden luotettava esittäminen ja jakaminen yrityslompakon kautta. Ehdotus ei edellytä tai viittaa siihen, että yrityslompakkoa olisi tarkoitus käyttää taloushallinnon massadatan tai raportointitietojen teknisenä siirtokanavana. Yrityslompakon rooli on siten nähtävä ensisijaisesti identiteetti, valtuutus ja todistetasolla. Raportointivelvoitteisiin liittyvät tietovirrat olisivat jatkossakin tarkoitettu toteutettaviksi jäsenmaiden olemassa olevien digitaalisten asiointikanavien ja teknisten integraatioiden kautta. Koska komission toimesta ei ole vielä täsmällisesti määritelty yrityslompakon tarkkaa teknistä ja toiminnallista toteutusta, esitetty tulkinta perustuu tämänhetkisiin EU-lähteisiin sekä Verohallinnon arvioon ehdotuksen yleisluonteisesta sanamuodosta.

Julkisen sektorin velvoittavuuden soveltamisalaa tulisi täsmentää niin, että se ei aiheuta päällekkäisyyttä tai muutostarpeita nykyisiin kansallisiin sähköisiin asiointipalveluihin tai raportointijärjestelmiin. Lähtökohtaisesti tulisi miettiä ratkaisua, jossa integraatiokustannukset ovat pienimmät ja ratkaisu kevyin eri vaihtoehtojen välillä. Lisäksi tärkeää olisi tuoda esille voidaanko asetuksen velvoitteita täyttää jollakin vaihtoehtoisella tavalla (esimerkiksi niin sanotulla yhdyskäytäväratkaisulla).

Ehdotuksen vaikutukset sähköiseen asiointiin

Kansallisesti käytössä on jo ratkaisuja rajat ylittävään sähköiseen asiointiin tilanteissa, jossa sähköisen asiointin tunnistamista koskevat edellytykset eivät täyty. Näillä ratkaisuilla mahdollistetaan rajoitettu sähköinen asiointi kuten veroilmoitusten antaminen ja yhteydenottopyynnön tekeminen. Kyseessä on keskitetty ratkaisu, samoin kuin tunnistamista ja valtuutusta koskevissa tilanteissa. Tällainen keskitetty ratkaisu on yhdenvertainen ja kustannustehokas tapa toteuttaa rajoitettu sähköinen asiointi myös yrityslompakolla asioitaessa.

Ehdotuksen vaikutukset valtuuttamiseen ja edustamiseen

Ehdotus ei harmonisoi taloudellisen toimijan valtuuttamista ja nimenkirjoitusoikeutta koskevaa sääntelyä. Näin ollen yrityslompakon käytön jakamista ja sisäistä käyttöoikeuksien hallintaa koskevaa ehdotusta voidaan pitää yrityslompakon sisältämään tietoon pääsyyn ja käyttöön liittyvänä ominaisuutena, joka ei korvaa kansallisessa sääntelyssä määritettyä edustusosoikeuden määräytymistä ja valtuutusten rekisteröintiä viranomaisasiointiin liittyvissä tilanteissa. Vastaavuusvaatimus ei automaattisesti tarkoita kansallisen sääntelyn sivuuttamista ja menettelyjen korjaustarvetta.

Ehdotettu muutos ei saa heikentää kansallisesti säädettyä menettelyä ja sähköisen asiointin edellyttämän tiedon varmuustasoa (joka määräytyy eIDAS-asetuksen ja muutetun eIDAS-asetuksen korkean varmuustason mukaisesti), siten että tietoturvallisuus, tietosuoja ja tietojen salassapito vaarantuisivat miltään osin. Verohallinnon näkökulmasta ehdotus ei muuttaisi sähköiseen asiointiin liittyvää käytössä olevaa menettelyä. Kansalliset ratkaisut voisivat kuitenkin muuttua.

U-kirjelmän sivulla 15 todetaan että ”Jatkossa sekä sähköinen tunnistautuminen että valtuuden osoittaminen voidaan kuitenkin toteuttaa yrityslompakon avulla ilman muita lisätoimenpiteitä tai tarkistuksia.” Edellä mainittu kohta on ristiriidassa U-kirjelmän Lainsäädännöllisten vaikutusten arviointi (s. 11–12) kohdan kanssa, jossa on todettu, ettei ehdotuksella ole merkittäviä vaikutuksia taloudellisten toimijoiden valtuutuksia tai edustamisoikeutta koskevaan sääntelyyn.

Tältä osin on hyvä huomioda, että ehdotus ei harmonisoi valtuuttamista ja nimenkirjoitusoikeutta koskevaa sääntelyä vaan ne määritellään edelleen kansallisessa lainsäädännössä, jolloin edustamista ja nimenkirjoitusoikeutta koskevat tiedot tulee jatkossakin rekisteröidä kansallisen sääntelyn edellyttämällä tavalla.

Yrityslompakoita varten tarvitaan kansallisten virallisten lähteiden tietoja, kuten rekisteritietoja ja oikeushenkilön attribuutteja. Tämä tarkoittaa, että yrityslompakko ei voi toimia ilman Patentti- ja rekisterihallituksen rekisterin tuottamaa tietoa eikä lompakko voi myöskään korvata PRH:n rekisterin tuottamaa tietoa. Yrityslompakko ei itsessään sisällä henkilön tunnistamiseen tarvittavia attribuutteja (PID) vaan se vaatii rinnalleen EUDI henkilölompakon käytön.

Harmaan talouden torjunnan ja verotuksen kannalta on tärkeää, että asiassa ei jää epäselväksi, mitä vaikutuksia ehdotuksella arvioidaan olevan nykyiseen sähköiseen asiointiin valtuutusten näkökulmasta. Komission ehdotus täsmentyy jatkovalmistelussa. Tällöin on tärkeää, ettei kansallista valtuutuksia koskevaa sääntelyä muuteta, varsinkaan kun asetusehdotus ei tätä vaadi. Viranomaisnäkökulmasta asia on hyvin olennainen ja merkittävä.

Yrityslompakko sisältää sen omistajan, eli taloudellisen toimijan tunnistetiedot, johon perustuen yrityslompakon omistaja voidaan tunnistaa sähköisesti. Tunnistetietojen tulee sisältää vähintään taloudellisen toimijan virallinen nimi sekä sitä koskeva yksilöllinen tunniste. Yhtiön tai yhtymän edustamis- ja nimenkirjoitusoikeus määräytyvät muun muassa kaupparekisteriin merkittyjen tietojen ja suomi.fi -valtuutuksen perusteella. Viranomaisasiointissa tulee aina varmistua siitä, että valtuus puolesta-asiointiin on kunnossa. Sähköisen asiointin (tai minkään muunkaan asiointin) osalta ei siten ole riittävää, että tunnistetaan, kenen nimissä asioidaan. Tärkeää on, että yrityksen puolesta asioiva henkilö tunnistetaan henkilönä ja tämän jälkeen varmistetaan henkilön kansalliseen rekisteriin perustuva edustusoikeus. Myös Verohallinnon on tunnistettava puolesta-asioiva luonnollinen henkilö ja varmistuttava, että henkilöllä on tosiasiallisesti valtuus hoitaa asioita.

Harmaan talouden torjunnan ja verovalvonnan näkökulmasta on usein erittäin tärkeää saada tietää, kuka asioi esimerkiksi oikeushenkilön puolesta ja millä valtuuksilla. Lompakon sisäinen valtuutus ja niihin tehdyt muutokset eivät ole riittävät viranomaisasiointissa ilman, että varmistutaan tietojen olevan yhtenevät rekisterimerkintöjen kanssa ja että mahdollinen valtuutusketju on aukoton. Vain näin voidaan viranomaismenettelyssä varmistua tietoturvan, tietosuojaan ja salassapidon asianmukaisesta tasosta.

Ehdotuksen mukaan eurooppalaiset yrityslompakot sisältävät sisäänrakennetun käyttövaltuuksien hallinnan, jolloin taloudellinen toimija voi itsenäisesti vastata valtuuksien myöntämisestä valtuutetuille edustajille yrityslompakoiden eri toiminnallisuuksien hyödyntämisessä. Tämä voi siirtää vastuuta valtuustietojen hallinnasta taloudellisille toimijoille itselleen ja vähentää tarvetta ylläpitää tietoa valtuutetuista edustajista keskitetyissä rekistereissä. Näin voidaan parantaa tietojen ajantasaisuutta, kun valtuustietojen hallinta voidaan automatisoida perustuen taloudellisten toimijoiden sisäisiin vastuisiin ja roolituksiin. Valmistelun aikana on kuitenkin tarpeellista täsmentää yrityslompakoiden käyttövaltuushallinnan suhdetta ja vaikutuksia kansallisiin rekisteripohjaisiin valtuuksiin, joita hallinnoidaan Suomi.fi-valtuuksien kautta.

Yrityslompakon käyttöoikeuksien hallintaa koskevaa ehdotusta voidaan pitää yrityslompakon sisältämään tietoon pääsyyn ja käyttöön liittyvänä ominaisuutena, joka ei korvaa kansallisessa sääntelyssä määritettyä edustusoikeuden määräytymistä ja valtuutusten rekisteröintiä viranomaisasiointiin liittyvissä tilanteissa. U-kirjelmän mu-

kaan ehdotuksessa ei harmonisoida sitä, mitä toimenpiteitä kukin henkilö voi yrityslompakolla toteuttaa ja millä edellytyksillä. Sen sijaan tämä perustuisi muuhun sääntelyyn, kuten jäsenvaltioiden kansalliseen sääntelyyn valtuuksista ja nimenkirjoitus-oikeudesta. Lisäksi U-kirjelmässä todetaan, että ehdotuksella ei ole ainakaan merkittäviä vaikutusta taloudellisten toimijoiden valtuuksia tai edustamisoikeutta koskevaan sääntelyyn. Tällaisia tietoja pitää pystyä hyödyntämään yrityslompakon käytössä, mutta tietojen osalta nojataan kansallisiin virallisiin lähteisiin.

Nykylainsäädännön mukaan yrityksen johdolla on velvollisuus pitää edustusoikeudelliset tiedot ajan tasalla kaupparekisterissä. Yrityslompakko mahdollistaa yrityksen sisäisen käyttövaltuushallinnan, mutta se ei määritä, mihin käyttövaltuus oikeuttaa kansallisessa asiointissa. Tältä osin asia jääkin jäsenvaltioiden lainsäädännön varaan.

Rakenteisen tiedon käyttö

Lompakoilla välitettävien tietojen tulisi olla rakenteisessa muodossa. Mikäli näin ei ole, on olemassa suuri riski, että jo pitkälle digitalisoituneissa jäsenvaltioissa mennään digitalisaatiossa taaksepäin.

Ehdotuksesta ei käy ilmi, mitä kautta ilmoitukset voisivat jatkossa saapua Verohallintoon - lompakoiden todisteina vai QERDS-kanavan kautta. Tältä osin tarvitaankin täsmällisempää tietoa. Verohallinnon näkökulmasta ilmoitukset tulisi lähettää rajapinnan tai Omaveron lomakkeiden kautta rakenteisessa muodossa.

Jos asetuksessa sallittaisiin tietojen välittäminen esimerkiksi ei-rakenteisina attribuuttitodistuksina tai luotettavan viestipalvelun (QERDS) kautta, tulee se vaatimaan Verohallinnon virkailijoilta huomattavaa manuaalityötä, jota Verohallinto on määrätietoisesti pyrkinyt vähentämään kaikessa toiminnassaan. Lisääntyvä manuaalinen virkailijatyö aiheuttaisi myös merkittäviä lisäkustannuksia Verohallinnolle. Ei-rakenteisen tiedon välitys ei ole muutenkaan kehityssuuntana toivottava, koska se ei mahdollista tietojen automaattista käsittelyä.

Todisteiden myöntäminen - WE BUILD- konsortio

Asetusehdotus ei velvoita tietojen myöntämiseen yrityslompakon todisteina, vaikka juuri julkisen sektorin organisaatioiden todisteiden nähdään tuovan lisäarvoa etenkin yritysten välisessä liiketoiminnassa (B2B). Verohallinnon tiedoista esimerkiksi rekisteritiedot (ALV-rekisteri, ennakkoperintärekisteri, työnantajarekisteri) ja verovelkatiedot mahdollistavat yrityksen muiden tietojen kanssa luotettavan asiakkaan tai liikekumppanin tuntemisen (Know your customer/Business partner) prosessin.

Verohallinto on mukana EU-komission rahoittamassa WE BUILD -konsortiossa (WE BUILD Consortium), jossa fokuksessa on liiketoiminnan ja maksamisen käyttötapa-
paukset, joissa pilotoidaan yritysten tunnistamista, edustamista sekä yrityksiä koskevien tietojen välittämistä lompakoilla. Verohallinto pilotoi esimerkiksi arvonlisäveroilmoituksen lähettämistä toisesta maasta ja arvonlisäverotunnisteen ja verotuksellisen kotipaikan osoittavien rakenteisten todistusten antamista asiakkaalle käytettäväksi niin julkisessa (sivuliikkeen perustaminen) kuin yksityisessä asiointissa (maksamisen käytötapa-
paukset ja kumppanin tunteminen, KYC).

Tavoitteena on, että pilotoinnin myötä päästään tuotantovalmiuteen. Pilotissa saadaan kokeiltua tekninen kyvykkyys todisteiden liikkeelle laskemiseen ja niiden käyttämiseen rajat ylittävissä tilanteissa. Tämä edistää sitä, että todisteita lasketaan liikkeelle yhteiskunnassa, minkä seurauksena lompakoiden ja todisteiden ekosysteemi voi kehittyä.

Lompakoiden todisteet

Esimerkkejä todisteista, joita lompakoissa olisi hyvä olla:

- Varmennetut yrityksen tunnistetiedot (nimi, Y-tunnus, EUID, EU yhtiötodistus)
- Yrityksen vastuuhenkilöt (hallitus, nimenkirjoittajat)
- Verotukseen ja rekistereihin liittyvät tiedot (ALV-rekisteröityminen, verovelkatiedot, ennakoperintärekisteritiedot, verotuksellinen kotipaikka, veronumero)
- UBO / omistajatiedot (Ultimate Beneficial Owners)
- Toimipaikkatiedot
- Rahoitus- tai pankkitilin varmennettu todennus (IBAN-ownership proof)
- Erilaiset luvat (esimerkiksi Finanssivalvonta ja terveydenhuolto) ja immateriaalioikeuksien rekisteröinnit

Lompakoiden todisteiden hyötyinä Verohallinnolle voidaan nähdä muun muassa seuraavaa:

- Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunta: Väärien henkilöllisyyksien, bulvaanien ja tekaistujen yritysten ja lupien tunnistaminen helpottuu
- Mahdollisuus selvittää nopeammin ja tarkemmin vastuuhenkilöitä rikoskokonaisuudessa rikoksen rangaistavuuden mukaan (esimerkiksi järjestäytynyt rikollisuus)
- Nopeampi ja luotettavampi riskiperusteinen valvonta: Todelliset omistajat ja vastuuhenkilöt voidaan tarkistaa automaattisesti ja läpinäkyvästi
- Työnantaja pystyy hallitsemaan työntekijöitä yhteisillä rakennustyömailla, laivatelakoilla, suurten teollisuuslaitosten vuosihuolloissa ja vastaavissa tilanteissa
- Manuaalisen tarkastustyön väheneminen ja automaation mahdollisuus tiedon rakenteisuuden myötä
- Vahvempi luottamus sisärajat ylittävään tietoon: EU yritysten Know your business-tiedot ovat yhdenmukaisia ja luotettavia
- Datat laadun ja yhdenmukaisuuden paraneminen EU-laajuisesti
- Pitkällä aikavälillä yrityslompakot voivat vähentää hallinnollista taakkaa ja epävarmuutta tuoton maksamisessa toisessa valtiossa oleville saajille.

Lompakoiden hyödyt

Verohallinto näkee, että digitaaliset lompakot voivat tuoda lisäarvoa sekä Verohallinnolle että Verohallinnon asiakkaille. Yritysloppakko voidaan nähdä rajat ylittävän asioinnin mahdollistajana ja sujuvoittajana. Merkittävin hyöty yrityksille ja Verohallinnolle tulee rajat ylittävästä toiminnasta, kun osapuolet voivat tunnistautua ja välittää rakenteisia ja varmennettuja tietoja digitaalisesti paperiprosessien sijasta. Yritysloppakot tarjoavat myös hyvän mahdollisuuden selvittää, kuinka rajat ylittävässä asiointissa voitaisiin parantaa nykyisiä olemassa olevia ratkaisuja yrityksen puolesta asioivan henkilön tunnistamisessa digitaalisessa asiointitilanteessa.

Jotta yritykset ottavat digitaaliset lompakot aidosti käyttöön, on varmistettava, että valtuutusten hallinta on selkeää, tunnistautuminen vahvaa ja ratkaisut käyttäjäystävällisiä. Esimerkiksi Suomi.fi-valtuuksien käyttöönottoa rajat ylittävästi voitaisiin mahdollisesti sujuvoittaa erilaisilla lompakosta osoitettavilla attribuuttitodistuksilla.

Kun lompakossa on varmennettuja ja rakenteisessa muodossa olevia todisteita, se tukee sekä julkisen että yksityisen sektorin digitalisaatiota ja liiketoimintaa. Rakenteinen tieto mahdollistaa innovaatioiden kehittämisen, keventää hallinnollista taakkaa ja vähentää merkittävästi yritysten - myös pienten toimijoiden - riskejä erityisesti

rajat ylittävissä tilanteissa. Lompakko pienentää myös puutteellisesta tiedosta aiheutuvia riskejä, kuten petoksia. Nämä kaikki vahvistavat Euroopan kilpailukykyä.

Muut huomiot

Verotusta koskevat menettelyt perustuvat pääasiassa kansalliseen menettelyyn, johon EU:lla ei ole toimivaltaa (lukuun ottamatta ALV ja osin valmisteverotus). Kansallista sääntelyä ei tulisi lähteä muuttamaan koska ehdotuksessakaan tätä ei edellytetä.

Verohallinnon toiveena on, että yrityslompakoilla olisi laaja hyödynnettävyys ja ne palvelisivat laajaa asiakaskuntaa. Lompakot olisivat helppoja, luotettavia ja turvallisia käyttää. Näihin tavoitteisiin pääseminen edellyttää, että yrityslompakoita koskevan ehdotuksen avoimet ja tulkinnanvaraiset kohdat selvitetään. Jatkovalmistelussa olisi keskeistä selventää asetuksen velvoittavuutta julkisen sektorin, sähköisen asioinnin, valtuutuksen ja edustamisen osalta sekä asetuksen suhdetta kansalliseen lainsäädäntöön. Kun sääntelyyn saadaan selvyyttä niin jatkotyössä olisi hyvä kertoittaa myös mitä vaatimuksia yrityslompakon tehokas käyttöönotto voi aiheuttaa eri rekistereille ja muuhun lainsäädäntöön.

Erityisasiantuntija

Mika Luttinen